

Wizualizacja ontologii zapisanych w języku OWL

Piotr Kunowski

14 kwietnia 2010

motto

"Wiedza nie wystarczy, musimy ją stosować.
Wola nie wystarczy, musimy działać."

J. W. Goethe

Cel pracy

Cel

Celem pracy jest zaprojektowanie oraz zaimplementowanie biblioteki umożliwiającej wizualizację w przejrzysty sposób dowolnie złożonej ontologii zdefiniowanej w języku OWL oraz przechowywanej w postaci obiektów OWL API

Zadania do wykonania

- 1 Zapoznanie się z biblioteką Prefuse oraz porównanie jej możliwości z innymi bibliotekami służącymi do wizualizacji informacji
- 2 Zapoznanie się z językiem OWL oraz z biblioteką OWL API
- 3 Opracowanie graficznej reprezentacji konstrukcji dostępnych w języku OWL
- 4 Opracowanie algorytmów wydajnej kompozycji symboli w graficzną reprezentację dowolnie złożonej ontologii

Ontologia - definicja

Ontologia

Ontologia to logiczna reprezentacja pewnej dziedziny wiedzy i relacji między obiektami w niej występującymi.

OWL - definicja

OWL

OWL (Web Ontology Language) to język opisu ontologii (i obiektów należących do jej dziedziny) będący specyfikacją W3C, przygotowany z myślą o tworzeniu ontologii w środowisku internetowym.

OWL - Lite

- zawiera bazowe elementy OWL i RDF
  - typy: Class, Property, Individual
  - podstawowe nierówności, zależności, charakterystyki
  - elementarna kardynalność
  - adnotacje
- pozwala budować hierarchię elementów
- wymaga separacji typów

OWL - DL

- zawiera wszystkie elementy języka OWL Lite
- dodatkowo zawiera zaawansowane elementy języka OWL
  - ma rozwiniętą obsługę zależności między elementami podstawowymi
  - obsługuje kardynalność w jej pełnej formie
- można go bezpośrednio mapować na logikę opisową SHOIN - jest rozstrzygalny
- tą wersję obsługuje portalSubsystem

OWL - Full

- zawiera wszystkie elementy OWL DL
- nie wymaga separacji typów
- ma mniejsze ograniczenia od OWL DL
- nie ma w nim gwarancji rozstrzygalności dla wnioskowań

Istniejące biblioteki graficzne

JUNG (Java Universal Network/Graph Framework)

- wizualizacja danych za pomocą grafów oraz sieci
- posiada podstawowe algorytmy grafowe
- BSD

JGraph

- biblioteka do wizualizacji grafów kompatybilna ze Swingiem
- posiada podstawowe algorytmy grafowe
- LGPL

Istniejące biblioteki graficzne

Prefuse

- elastyczna
- narzędzia do przechowywania danych
- narzędzia do manipulowania danymi
- interaktywność wizualizacji
- ciągle rozwijana
- BSD
- Wykorzystana w OCS i GrOWL

Piccolo

- rozbudowany zestaw narzędzi
- perspektywa rybiego oka
- istnieją trzy wersje: Piccolo.Java, Piccolo.NET oraz

Kryteria porównawcze

Należy zwrócić uwagę na sposób wizualizacji następujących elementów:

- Klasy i instancje

Kryteria porównawcze

Należy zwrócić uwagę na sposób wizualizacji następujących elementów:

- Klasy i instancje
- Hierarchia klas

Kryteria porównawcze

Należy zwrócić uwagę na sposób wizualizacji następujących elementów:

- Klasy i instancje
- Hierarchia klas
- Wielokrotne dziedziczenie

Kryteria porównawcze

Należy zwrócić uwagę na sposób wizualizacji następujących elementów:

- Klasy i instancje
- Hierarchia klas
- Wielokrotne dziedziczenie
- Relacje

Kryteria porównawcze

Należy zwrócić uwagę na sposób wizualizacji następujących elementów:

- Klasy i instancje
- Hierarchia klas
- Wielokrotne dziedziczenie
- Relacje
- Właściwości

Kryteria porównawcze

Należy zwrócić uwagę na sposób wizualizacji następujących elementów:

- Klasy i instancje
- Hierarchia klas
- Wielokrotne dziedziczenie
- Relacje
- Właściwości

ponad to należy uwzględnić:

- możliwość wyszukiwania i filtrowania

Kryteria porównawcze

Należy zwrócić uwagę na sposób wizualizacji następujących elementów:

- Klasy i instancje
- Hierarchia klas
- Wielokrotne dziedziczenie
- Relacje
- Właściwości

ponad to należy uwzględnić:

- możliwość wyszukiwania i filtrowania
- licencja

Kryteria porównawcze

Należy zwrócić uwagę na sposób wizualizacji następujących elementów:

- Klasy i instancje
- Hierarchia klas
- Wielokrotne dziedziczenie
- Relacje
- Właściwości

ponad to należy uwzględnić:

- możliwość wyszukiwania i filtrowania
- licencja

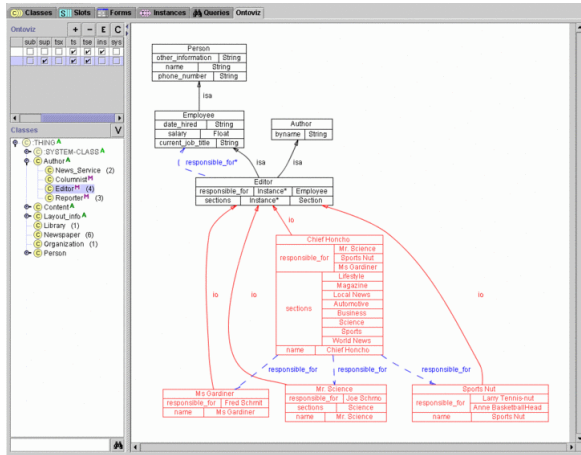
Istniejące rozwiązania

- OntoViv
- Growl
- Jambalaya
- OCS

OntoViv

- Klasy i instancje reprezentowane jako prostokątne wierzchołki grafu wyróżnione innymi kolorami
- Klasy pochodne znajdują się pod klasą rodzica połączone związkiem 'isa'
- Klasy są połączone z wszystkimi swoimi podklasami
- Relacja odzwierciedlana jako związek z etykietą. Brak odzwierciedlenia wszystkich relacji.
- Właściwości wyświetlane wewnątrz wierzchołka
- Brak możliwości wyszukiwania.
- Licencja: Mozilla Public License

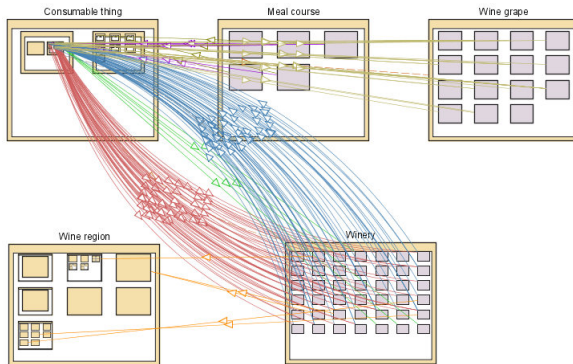
OntoViv

Jambalaya

- Klasy i instancje reprezentowane jako prostokąty o różnych kolorach
- Klasy pochodne reprezentowane są jako mniejsze prostokąty leżące wewnątrz klasy rodzica
- Klasa dziedzicząca znajduje się w każdym z prostokątów rodzica
- Relacja odzwierciedlana jako skierowane krawędzie. Brak odzwierciedlenia wszystkich relacji.
- Właściwości wyświetlane jako jedno z pół oglądanej klasy.
- Możliwość filtrowania i wyszukiwania.
- Licencja: brak danych

OntoViv

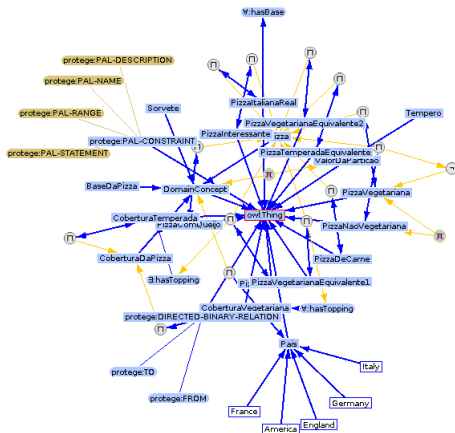

GrOWL

- Klasy i instancje są prostokątami o różnych kolorach w grafie
- Klasy pochodne połączone są z klasami nadrzędnymi skierowaną krawędzią.
- Klasa dziedzicząca połączona jest ze wszystkimi nadklasami
- Relacja odzwierciedlana jako różnego rodzaju krawędzie, często typ relacji wskazany jest przez dodatkowy wierzchołek.
- Właściwości wyświetlane są jako zaokrąglone prostokąty w grafie, odpowiednio połączone z pozostałymi elementami ontologii.
- Możliwość filtrowania i wyszukiwania.
- Licencja: GPL

OntoViv

OCS

- Klasy wyświetlane są jako zaokrąglone prostokąty. Instancje wizualizowane są tylko w diagramie hierarchii wnioskowania, posiadają inny kolor niż klasy.
- Klasy pochodne połączone są z klasami nadrzędnymi związkiem subClass.
- Klasa dziedzicząca połączona jest ze wszystkimi nadklasami
- Odzwierciedla tylko 2 typy relacji. Za pomocą strzałek z etykietą.
- Brak wizualizacji właściwości.
- Możliwość filtrowania relacji.
- Licencja: ?

OntoViv

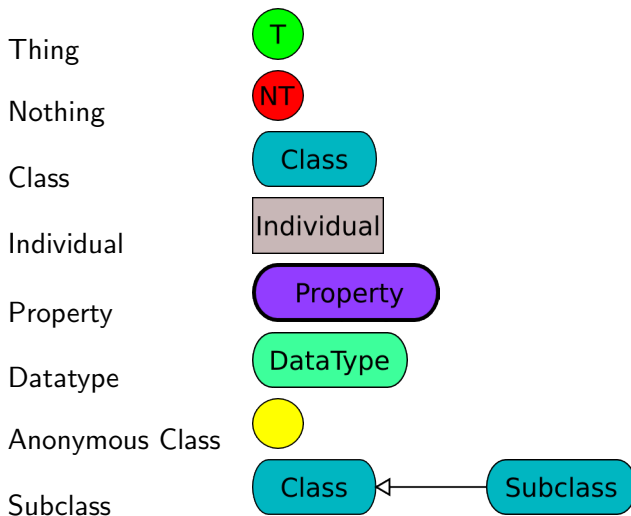

SOVA - czyli to co już jest

SOVA

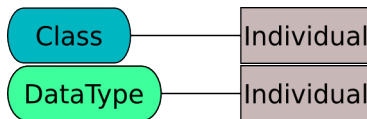
Simple Ontology Visualization API

Wizualizacja elementów OWL

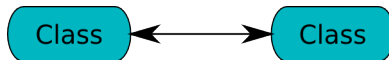

Wizualizacja elementów OWL

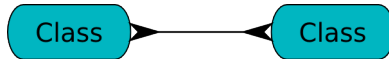
instanceOf

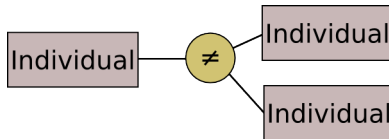
equivalentClass

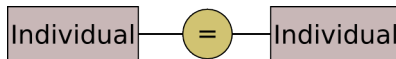
disjointWith

differentFrom / allDifferent

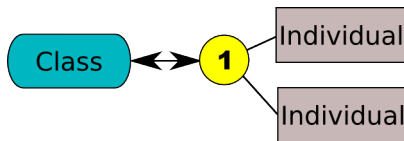

sameAs

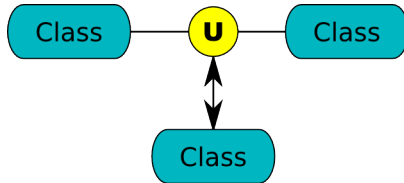

Wizualizacja elementów OWL

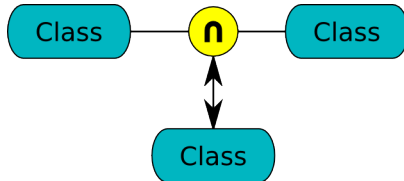
oneOf

unionOf

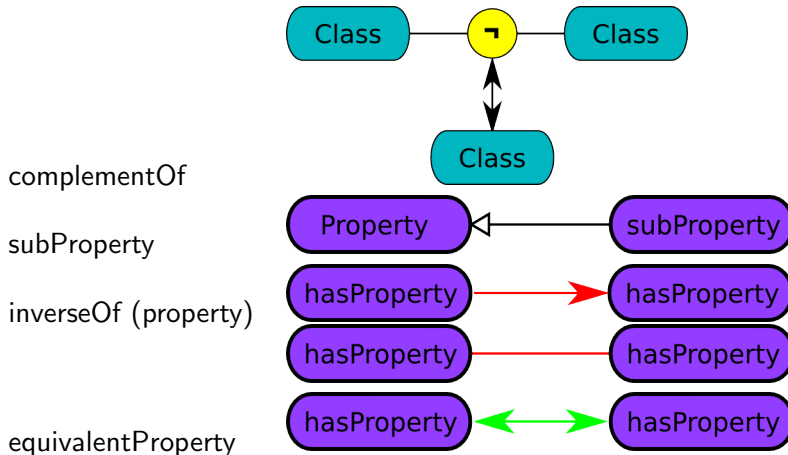

intersectionOf

Wizualizacja elementów OWL

Wizualizacja elementów OWL

functionalProperty

inverseFunctionalProperty

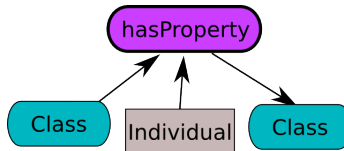
symmetricProperty

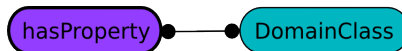
transitiveProperty

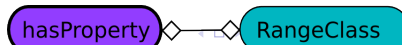
hasProperty

domain

range

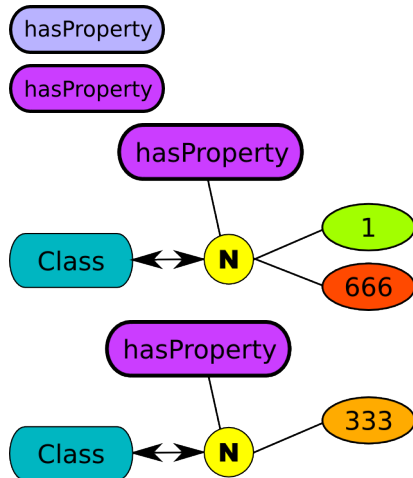
Wizualizacja elementów OWL I

allValuesFrom

someValuesFrom

minCardinality / maxCardinality

cardinality

Literatura

- Brachman, R.J. and Levesque, H.J., Knowledge Representation and Reasoning, Morgan Kaufmann, 2004
- Grimm, S. and Hitzler, P. and Abecker, A., Knowledge Representation and Ontologies, Springer, 2007
- Staab, S., Handbook on ontologies, Springer, 2004
- Katifori A., Halatsis C., Lepouras G., Vassilakis C., Giannopoulou E., Ontology Visualization Methods – A Survey, ACM Computing Surveys, Vol. 39, No. 4, Article 10, 2007
- Storey M., Lintern R., Ernst N., Perrin D., Visualization and Protégé,
<http://protege.stanford.edu/conference/2004/abstracts/Storey.pdf>, 2004
- Horridge M., OWLViz,
<http://code.google.com/p/co-ode-owl-plugins/wiki/OWLViz>, 2010

Literatura c.d.

- Stanford Center for Biomedical Informatics Research, <http://protege.stanford.edu/>, 2009
- Gennari J. H., Musen M. A., Fergerson R. W., Grosso W. E., Crubézy M., Eriksson H., Noy N. F., Tu S. W.: The evolution of Protégé: An environment for knowledge-based systems development, Technical Report SMI-2002-0943, Stanford Medical Institute, 2002
- Noy N. F., Fergerson R. W., Musen M. A.: The knowledge model of Protégé-2000: Combining interoperability and flexibility, Lecture Notes in Computer Science, Springer-Verlag, 2000
- Krivov S., Williams R., Villa F., GrOWL: A tool for visualization and editing of OWL ontologies, Web Semantics: Science, Services and Agents on the World Wide Web , Vol 5, Issue 2, 2007, p. 54-57, 2007

Literatura c.d.

- W3C, Web Ontology Language (OWL), <http://www.w3.org/2004/OWL/>, 2004
- Horridge M., Bechhofer S., The OWL API: A Java API for Working with OWL 2 Ontologies, 6th OWL Experienced and Directions Workshop, 2009
- Heer J., Card S. K., Landay J. A., Prefuse: a toolkit for interactive information visualization, Proceedings of the SIGCHI conference on Human factors in computing systems, p. 421-430, Portland, Oregon, USA: ACM, 2005
- Boiński T., Jaworska A., Kleczkowski R., Kunowski P., Ontology Visualization, 2010.